

CONSILIVM

Collegii Medici Parisien-

sis De Mania G. Eglisheimii,

Quam prodidit Scripto,

cui Titulus :

Duellum Poëticum pro dignitate Paraphraseos

PSALMI CIIII.

Decertantibus

G. { *Eglisheimio Medico*
      Buchanano Padonamo } Regio,

Quod Parisiensis Academiae iudicio
submitit,

EDINBURGI,

Excudebat *Andreas Hart.* 1619.

I
A
T
S
S
H
Su
V
No

QUæ *Buchananæis* Medicaſter crimina Muſis
 Objicit, & quo ſe jaçtat inane melos,
 Vidimus: & quotquot tractamus Pæonis artes
 Hic vates, uno diximus ore, furit.
 Eſt furor hic, ſed non qualis ſolet eſſe Poetis,
 Pectora Pierio cum caluere Deo.
 Hic Athamanteas furias, hic cernis Oreſtæ.
 Thyas *Egliſbemium* vel Corybantes agunt.
 Atra ſedens illi circum Præcordia bilis
 Æſtuat, & cerebrum corripit omne lues.
 Tranſuerſû rapitur mens hoc infecta veneno;
 Et quæ vix audet fabula, monſtra parit.
 Se regem putat opilio, bellumque minatur
 Horridus, & trepidas fulminat inter oves:
 Sceptrû eſt vile pedû, ſunt hirtę purpura pelles;
 Eſt caſa parua domus regia, rapa dapes.
 Hic tacitus captat, ſibi viſus aranea, muſcas;
 Hic, tritici granum ſe ratus, horret aues.
 Sunt vitreû, ſunt qui credant ſibi fictile corpus,
 Occuſumq; hominû, cõpitaque ipſa timêt.
 Vidi etiam qui ſe vitales crederet auras
 Liquiſſe, & Stygias jam penetraſſe domos.
 Non illi conjunx, non illi pignora curæ.

Nec fas humanas vel ætigisse dapes.
 Par *Eglisheimij* furor est: se se ille poetam
 Credit, & Aonium pulsat ineptus ebur.
 Non aliter dulces interstrepit anser olores,
 Aut patulo cornix cum vocat ore *Notos*.
 Suavius æra sonant *Corybantia*, suavius illo
 Arcadicum posset plectra mouere pecus.
 Blanditur tamen ille sibi, non ipsa *Maronis*
 Carmina, *Mæonidæ* non putat æqua suis.
 Nec furor has intra potuit consistere metas,
 Ipsa sed indignis conspuat astra modis.
 Te vatum, *Buchanane*, decus, quæ suspicit orbis,
 Prisca cui assurgunt sæcula, dente petit.
 Ille tuis audet demens oppedere *Musis*,
 Quodque nequit livor perdere, rodit opus.
 Vatis *Iesiadæ* cultu donata *Latino*
 Carmina sunt illo iudice digna focis.
 Hæc linat, hæc radit, nec favos abstinet ungues,
 Cuncta abolens, numeros substituitque suos.
 His Rex quæsitus patronus, *Gallia* iudex,
 Testes quot populos maximus orbis habet.
 Pro pudor, excussis vesana licentia frænis
 Iam ruit, & scelus est, quod fuit ante furor.
 Spernitur & fædis violatur charta lituris,
 Quam pinxit radio *Cynthius* ipse suo.
 Quodq; Deo cecinit plectro meliore *Camœna*
 Impia nunc audet radere lima melos.

Exitum queritur *David* se regis amictu
 Miraturque suo plectra carere sono.,
 Nec monstrū hoc parcit patriæ, patriæq; parēti,
 Ista quibus demens scripta legenda dedit.
 Si qua Caledonio facta est injuria vati,
Scotia, te, regem tangit & illa tuum.
 Te penes illius sunt incunabula, ab illo
 Parua licet, magnum, *Scotia* nomen habes,
 Quam jactat Latiū, nil præter furtiva Deorum,
 Bellaque magniloqui Musa *Maronis* habet,
 Inspirat melior *Buchanani* pectora *Phæbus*,
 Et facit ut puro nectare vena fluat.
 Ille Dei æterno modulatur carmine laudes,
 Aptat & *Hebrææ* plectra Latina *Lyra*.
 Eruit è tenebris idem tua gesta, ducesque,
 Quæ Latium, quæ nil *Græcia* majus habet.
 Tuque parens patriæ, nisi deliquisset in uno,
 Quid de te vatem, non meruisse putas?
 Imbuit ille animum studiis, & regibus olim
 In via Pieridum per juga rexit iter.
 Finxit & os tenerū puero, quo pectora mulces,
 Quosque regis populos non finis esse feros.
 Os dedit, & dignos formavit principe mores,
 Et docuit quæ vos sæpe latere solent.
 Quid Rex privato, quid distet rege tyrannus,
 Quid populus regi debeat, ille Deo.
 Hoc duce tu felix; ut Rex sis, sanguinis autor,

Ut reges inter maximus, ille dedit.
 His tamen obtreſtat meritis latrator Anubis,
 Mixtaque vipereo felle venena vomit.
 Eſt furor hic certus, ſunt certi ſigna furoris:
 Muſa refer tanti quæ ſit origo mali.
 An quibus armatur flammas objecit Erinnyſ,
 Et quod *Gorgoneio* ſibilat angue caput?
 An ſaniem eruſtans infecit membra veneno
 Tartareas monſtrum quod cubat ante fores?
 Forſitan incautum rabie canis acta momordit,
 Aut fera quæ molli ſtamine velat aquas.
 Forſan eque lentū quod ſtillat ab inguine virus,
 Forſan Echidnæum cauſa furoris erat.
 Aut curæ vigiles, aut dulcis copia Bacchi,
 Aut qui corda ferus ſæpe venenat amor.
 Forte etiam tetigit mala gramina; forte viator
 Aridus inſano proluit ora lacu.
 Vel gelidus duro concrevit frigore ſanguis,
 Vel miſer æſtivo ſub cane fecit iter.
 Diſtrahit in partes animum via cæca furoris,
 Hæc tamen eſt vero proxima cauſſa mali.
 Forte canis rabidi Batavus puer ore petitus,
 In rabiem, ut mos eſt, actus & ipſe fuit.
 Vidit *Egliſhemius*, Batavis tunc hoſpes in oris,
 Et medica ſævam depulit arte luem.
 Fama volat: Medici ad limē fluit undiq; vulgus
 Vndique lymphati, turba timenda, ruunt.
 Haud

Haud aliter circū glomerantur tecta volucres,
Non expectato cum ruit imbre Notus.

Pars fremit ante fores, pars intra limina, terror
Hinc atque hinc, horret tota furore domus.

Parua *Lycaonio* rumpuntur tecta tumultu,
Iurares *Stygias* hic habitare canes.

Quacunq; ingreditur rabie gens effera semper
It comes, & medici claudit utrumq; latus.

Hic ululat, latrant alij, fluit omnibus ater
Ore cruor, passim ferrea vincla sonant,

Hinc est prima mali labes, hinc prima furoris
Semina, contracta est transitione lues.

Sic lepra, sic diræ spargunt contagia pestes,
Et scabiem toti fert ovis una gregi.

Tange luem *Veneris* quæ turgēt nomine, tactus
Damna dabit, lippos aspice, lippus eris.

Sed morbi quid signa juvat, quid dicere causas,
Pæonia tolli si nequit arte malum?

Pro dolor, ista lues non est medicabilis herbis,
Ipsa suum quamvis conferat *Ida* nemus.

Cū subeunt, pelli possunt medicamine morbi:
Tollere nascentes quælibet herba potest.

Ast ubi facta mora est, sumunt à tempore vires
Nil tum dictamus, nil panacæa juvat.

Nec quamvis esset caput hoc sanabile succis,
Annueret medicæ *Cynthius* autor opis.

Quam patitur vates facta est injuria *Phæbo*

Hic memor & forsan criminis ultor erit:
 Non impune tulit vati quod fecit Atrides,
 Et didicit longas Numinis esse manus,
 Nō tamen, hic quanquā spes est exclusa salutis,
 Æger Apollineam spernere debet opem.
 Quas miser expirat fugientes naufragus auras
 Captat, & in mediis brachia jactat aquis.
 Tollere si tantos nescit medicina furores,
 Ne possit virus crescere, forte dabit.
 ERGO age *Eglisheimi* curā qui suscipis, omnem
 Tollemoram, inducias nescit inire furor.
 Quadrupedem primo cōstringēs, vincula cen-
 Inijce, captivi qualia ferre solent. (tum
 In facinus ruit omne furor, nisi cōpede frænes;
 Non leo, non tigris plus feritatis habet.
 Ipsa furens natum discerpsit Penthea mater;
 Te patris obtrivit, parue Learche, furor.
 Sequoque *Leucothoe* cum nato perdidit, *Aiax*
 Ipse suo demens sanguine tinxit humum.
 Nec vinclis pressisse satis: nocet halitus oris,
 Deterius nullum virus Echidna vomit,
 Abde catenatum semoti carceris antro,
 Lux ubi nulla micat, vox ubi nulla sonat.
 Ipse Deus superis Furias secrevit ab oris,
 Mersaque sub terras tecta, laremque dedit.
 Expedit & tortis humeros & terga flagellis,
 Et latera & geminas sæpe secare nates.

Quod caput infestat virus dolor omne revellit,
 Corrigit & mores, & fera corda domat.
 Hic facit ut lævæ mitescant tigridis iræ
 Et sua crudelis fulmina ponat aper.
 Protractū è tenebris interdū merge profundo,
 Ut lauet insanum sæpius vnda caput,
 Cōspectū, nomenq; horret lymphaticus vnda,
 Hic tamen illius sæpe levatur ope.
 Ferro etiam cohibenda lues: incidere venas
 Ne dubita, nec te pigra moretur hyems.
 Hac ope, quo turgent membris expellere virus,
 Aut oneris saltem parte levare potes.
 Vulnere tergeminò cubitus tundatur uterque,
 Ut fluat ex omni viscere tetra lues.
 Sed quia sūma petens mētis furor occupat arcē
 Præ reliquis ferrum postulat iste locus.
 Quæ frontē dirimit mediā tibi vena secāda est,
 Et quæ pone latens nomina puppis habet.
 Quæq; oculis simul expirant & naribus ignes,
 Et cava quæ circū tempora vtrinq; micant,
 Hęc quoque quæ linguā succo lolliginis atræ
 Imbuit, auxilium non leve secūda dabit.
 Si quid adhuc mixtum terrena fæce superfit,
 Hoc procul è cerebro virus ad ima trahe.
 Quæ latet in gemino tundatur poplite vena,
 Quæque pedes imos, malleolosque rigat.
 Præ reliquis aperire juvat quæ spōte tumentes

Virus ab extremo podice sæpe vomunt,
 Has resera ferro, vel amaris illine succis,
 Et mordace cutem pumice sæpe frica.
 Aut si forte latent, exugat hirudo cruorem,
 Aut aloes æger pocula plena bibat.
 Quinetiam extremis quadrant extrema, furorē
 Tollere si ferro non potes, igne doma.
 Vre locum capiti cervix ubi jungitur, ure
 Brachia, mox geminū crus & utrūq; femur.
 Sic grave septeno manabit flumine virus,
 Et quod non possunt singula, multa dabunt.
 Sunt hæc magna quidē; verū est præsentius istis
 Auxilium, quoties mens agitata furit.
 Sponte sua nemorum siccis in collibus herba
 Nascitur, Aonijs non male nota jugis.
 Huic folium platani, radix cæpæ æmula, caulis
 Est ferulæ, cnici semina, flosque rosæ.
 Hæc reliquas cū condit hyems, aquilonia ridens
 Frigora, brumali sub nive surgit humo.
 Grata peregrinis est coturnicibus esca;
 Creditur & ventrem sæpe ciere capris.
 Repperit hanc primū, si vera est fama *Melampus*,
 Factus & est medicus, qui modo pastor erat.
 Hac ope cum furerent sēvæ Iunovis ob iras
 Prætides, hunc mentem restituisse ferunt.
 Hæc animi instaurat vires, hæc fræna furori
 Injicit, & toto corpore virus agit,

Helleborum Graiis, veratrum est dicta Latinis,
 Et sua qui invenit nomina ferre dedit.
 Quod nigra sit radix, nigrū cognomine dicunt:
 Cætera queis radix albicat, alba vocant.
 Hinc ægro querēda salus. Quibus vndiq; vinctes
 Helleboros, centum sub juga coge boves.
 Sylva *Caledonia* lustranda & Grampus ingens;
 Vix quot opus, plantas insula tota dabit.
 Omnia vestigia loca, radicesque potentes.
 Et folia & flores, seminaq; ipsa lege. (cos
 Cūcta manu medica miscēs, simul exprime suc-
 Quos bibat ægrotus, nec sine face bibat.
 Huiccyathos seu tristishyems, seu torreat æstas,
 Tres veniente die, tres abeunte dabis.
 His sine nec Cererē libet, nec quas dabis vndas.
 Et quascunque capit condiat inde dapes.
 Auribus hos etiam instillet, vel mansitet ore
 Radicem, & fumos naris obæsa trahat,
 Anglia quo fumat Peto non indiget æger,
 Hellebori fumus quam magis aptus erit?
 Hic dabit auriculis (si quas habet æger) in aures,
 Hic quæ promeruit carmine ferra dabit.
 Et dabit armillas & longa monilia collo;
 Ne tamen his sese strangulet ille cave.
 Quod si cura comæ est, veratri pulvere crines
 Spargat odor florum si juvat, inde petat.
 Farciat hic capitis malesani tegmina pulvis,
 Et

Et vestem & si quæ stragula lectus habet.
 Deniq; *Eglisheimium* circumq; infraq; supraq;
 Helleboros præter nil patiare meros.
 Miscendum nisi forte illis Cereale papaver,
 Quæque natat mediis alga palustris aquis.
 Aut quæ Lethæo liventia poma veneno
 Educat, & stirps est vertice, subtus homo.
 Helleborusue alter, vel alyssum & ruta canina,
 Et faba quæ porci fertur, & uva lupi. (mas,
 Aut cerebri quodcunq; potest restinguere flā.
 Quicquid & in somnum lumina fessa trahit.
 Sed si forte caput non est sanabile succis,
 Quos creat Arctoo terra sub axe jacens.
 Quod juvet, externis æger sibi quærat in oris,
 Luce quibus Titan dat meliore frui.
 Hinc procul, Herculeo perquā vicina sepulchro
 Obiacet Euboicis insula parva iugis:
 Insula parva quidē, sed fæta potentibus herbis:
 Sponte sua fælix omnia fundit humus.
 Hic ver assiduum; non urunt frigora terras,
 Nec canis Icarii rusticus ora timet. (sana,
 Mens vegeta indigenis, hilaris frons, corpora
 Nulla lues illis, nulla venena nocent.
 Non canis hos rabidus, nō lēdit aranea morfu,
 Vipera nec sese quo tueatur habet.
 Anticyram dixere olim; ditissima tellus
 Helleboro; has solas insula jactat opes.

Huic noster facie est similis, sed viribus impar;
 Virus abest, nostro quod solet esse comes,
 Non senibus, non ille nocet puerilibus annis,
 Nec canis hunc, gemino cū furit igne, vetat.
 Cætera si vincit rabies, has æger in oras
 Naviget: est ipso fonte levanda sitis.
 Quæ nullo expelli potuit medicamine, Druso
 Herculeam tellus depulit ista luem.
 Hic quoq; qui magni Zenonis scripta refellit,
 Helleborum prudens non semel ante bibit.
 Atque utinā his æger purgasset pectora succis,
 Ante Deo sacrum quam violasset opus.
 Liquisset mentem furor, aut moderatior esset.
 Hei mihi nunc seram ferre paramus opem.
 Impia crescendo cæpit dementia vires,
 Vix tribus Anticyris cederet iste furor.
 Ne tamē hic animū desponde: vota supersunt:
 Quæ dare non possunt cætera, posce Deos.
 Est locus Ardenna in media, secretus ab omni
 Voce, nisi si quæ murmura fundat avis.
 Desuper horrendus nigra formidine lucus
 Imminet, & totum surripit umbra diem,
 In medio veteri circundatur area muro;
 Hic stat in exigua ligneus æde Deus,
 Huberti cognomen habet. Non parva potestas
 Numinis, hic quanquā marmora nulla vides.
 Res hominum varias sustentans Iuppiter olim
 In-

Ingemuit dorso cum grave sensit onus.
 Tum primum reliquis ad sese in recta vocatis
 Partem oneris fertur distribuisse Dijs.
 Cūctis dat quod agāt: Latio hic favet, alter Ibe-
 Tutelare Getes numen, & Indus habet. (ris;
 Sunt quibus artificū curę est genus omne; pa-
 Fur habet, & leno sacrilegusq; suū. (tronū
 Abluit hic strumas, alter collyria lippis
 Illinit, hic dentes eruit, ille polit.
 Et canis & vulpes & habet sua numina porcus;
 Suntque quibus curæ musca, cicada, pulex.
 Singula quis numeret? Nemo indotatus abivit,
 Munera restabant distribuenda duo.
 Nemo qui viduas thalamis prohibere secūdis,
 Nemo qui rabiem pellere posset, erat.
 Hęc dum detrectant omnes, Hubertus a sella
 Vectus adest, huic mox optio facta seni est.
 Eligo posterius, labor hic minus improbus, in-
 Vtiliorque aljis, utiliorque mihi, (quit
 Ex illo Huberti passim increbrescere nomen,
 Dignaęne cęperunt surgere templa Deo.
 Hic patria, hic sedes, hic magni numinis ara
 Inter inhumanos conspicienda lupos.
 Vndiq; dona ferens secū genus omne furentū,
 Huc ruit, & multa cum prece poscit opem.
 Nō tamen extēplo linquit furor, ante sacerdos
 Ter caput irrorans crimina lustrat aquis.

niveã indutus vestem procumbit ad aram,
 caucaque ter mussans murmura farre litat.
 hic ante ora Dei vinclis circumdatus æger
 ternitur, & supplex oscula figit humo.
 fovea est vicina Deo, caput abdit in illam;
 ars latet anterior, posteriora patent.
 cecidit antistes virgis, & verberare denso:
 tota venenato terra cruore madet.
 cecidit ubi protractus supplex advolvitur aræ,
 erque Deum inclamat, ter tremit ara sono.
 e crucem fronti ferro candente sacerdos
 imprimit, & pura sindone stigma tegit.
 cecidit stola sacra Dei est, nullo violabilis ævo,
 cecidit ecta licet toties, quæ fuit ante manet.
 cecidit rea tolerare miser jejunia venter
 cogitur, herba famem pellit & vnda sitim.
 cecidit ubi sustinuit rabidus, mirabile dictu,
 ens & iudicium, quod fuit ante, redit.
 Eglishemio quamvis via longa terenda est,
 hoc sanare caput Numina sola queunt.

VIRTUS NOS ORNAT.

